

राज्येऽवस्थानेहेतुमाह ॥ धर्मराजः धर्ममार्गवर्तिराजा ॥ तथाप्रीतिकामएवत्वयि नतुत्वद्वयकामः ॥ २१ ॥ इतश्चसर्वथैवमेवेत्याह ॥ प्रियकामइति ॥ अस्य जीवितं तदर्थं त्वन्मातुः प्रीतिसंपादनप्रयोजनं ॥ गम्यतां अस्माभिःसार्धमितिशेषः ॥ २२ ॥ अखरमाणः ॥ कनकरीत्यापंचपंचाशःसर्गः ॥ इतिरामाभिरामेश्रीरामीये रा० वा० कि० चतुःपंचाशःसर्गः ॥ ५४ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ प्रश्रितं विनीतं स्वामिसत्कारसंयुक्तं ॥ सुग्रीवसन्मानयुक्तमितिहनुमद्वाक्यविशेषणं ॥ १ ॥ आत्ममनसोःशौचं कामादि दोषराहित्यं ॥ २ ॥ तदनुपपत्तिमेव दर्शयति ॥ भ्रातुरिति ॥ ज्येष्ठस्य भ्रातुर्भार्यायां ॥ धर्मेणमातरं ॥ धर्ममार्गेणवर्तमानां ॥ ज्येष्ठभ्रातृपत्नीं तां मातृतुल्यां जीवतोमम सम

धर्मराजःपितृव्यस्तेप्रीतिकामोदृढव्रतः ॥ शुचिःसत्यप्रतिज्ञश्चसत्त्वांजातुननाशयेत् ॥ २१ ॥ प्रियकामश्चतेमातुस्तदर्थंचास्यजीवि तं ॥ तस्यापत्यंचनास्त्यन्यत्तस्मादंगदगम्यतां ॥ २२ ॥ इत्यार्षेश्रीम० वा० कि० चतुःपंचाशःसर्गः ॥ ५४ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ श्रुत्वाहनुम तोवाक्यंप्रश्रितंधर्मसंहितं ॥ स्वामिसत्कारसंयुक्तमंगदोवाक्यमब्रवीत् ॥ १ ॥ स्थैर्यमात्ममनःशौचमातृशंस्यमथार्जवं ॥ विक्रमश्चैव धैर्यंचसुग्रीवेनोपपद्यते ॥ २ ॥ भ्रातुर्ज्येष्ठस्ययोभार्याजीवतोमहिषींप्रियां ॥ धर्मेणमातरंयस्तुस्वीकरोतिजुगुप्सितः ॥ ३ ॥ कथंसधर्मं जानातेयेनभ्रात्रादुरात्मना ॥ युद्धायाभिनियुक्तेनबिलस्यपिहितंमुखं ॥ ४ ॥ सत्यात्पाणिगृहीतश्चरुतकर्मामहायशाः ॥ विस्मृतोरा घवोयेनसकस्यसुकृतंस्मरेत् ॥ ५ ॥

क्षं ॥ अनेनदेवराच्चसुतोत्यत्तिमित्यतोपि धर्मत्वं वारितं ॥ यद्वा जीवतोमहिषीमितिमहिषयुद्धकालिकस्वीकारपरं यः स्वीकरोति कथं सधर्मंजानीतेइत्यन्वयः ॥ एतेन हनुमदुक्तं धर्मराजत्वं प्रत्याख्यातं ॥ एतद्वचोऽंगदस्य केवलरोषमूलं त्रैवर्णिकातिरिक्तधर्मास्मरणमूलकं ॥ ३ ॥ सउक्त जुगुप्सितकर्मकारी ॥ धर्माज्ञाने उपपत्त्यंतरमप्याह ॥ युद्धाय युद्धार्थं गच्छता भ्रात्राभिनियुक्तेन बिलरक्षणनियुक्तेनेत्यर्थः ॥ ४ ॥ सत्यादग्निसाक्षिकतया पाणिगृहीतो मित्रःकृतोराघवोपि येन विस्मृतः सकस्य सुकृतमुपकारं स्मरेत् ॥ नकस्यापीत्यतः कथंकृतज्ञइत्यर्थः ॥ ५ ॥